

◆

ROJS, PELJHAN, PRELESNIK & PARTNERJI

V&D ZLATO posredovanje pri prodaji plemenitih kovin d.o.o.

Gorjupova ulica 1

1000 Ljubljana

Na roke: ga. Andreja Hočevar

Ljubljana, 9. marec 2010

Zadeva: **Položaj in varstvo strank, ki imajo zlato v hrambi pri družbi V&D ZLATO, posredovanje pri prodaji plemenitih kovin, d.o.o., v primeru insolventnosti družbe**

Spoštovani,

Prosili ste nas za pripravo pravnega mnenja, ki se nanaša na položaj in varstvo strank, ki imajo pri družbi V&D ZLATO posredovanje pri prodaji plemenitih kovin d.o.o. (v nadaljevanju: »**družba V&D Zlato**«) v hrambi plemenite kovine, v primeru, da bi prišlo do insolventnosti družbe V&D Zlato.

To pravno mnenje je pripravljeno na podlagi dokumentov in informacij posredovanih po elektronski pošti z dne 22.2.2010 in 25.2.2010, in sicer:

- **pogodbe o nakupu plemenitih kovin** (ki jo sestavlja naročilo za večkratni nakup investicijskega zlata št. PKVN_____ in splošni pogoji poslovanja družbe V&D Zlato (SPVN-01 ali naročilo za enkratni nakup investicijskega zlata št. PKEN _____, splošni pogoji poslovanja družbe V&D Zlato (SPEN-01) in Aneks k pogodbi o nakupu plemenitih kovin PKEN_____);
- **informacijah o poslovanju družbe V&D Zlato v zvezi z mesečnimi nakupi investicijskega zlata za stranke;**
- **vzorčnim računom izdanim na podlagi Pogodbe o nakupu plemenitih kovin.**

---

partnerji: Aleš ROJS, Grega PELJHAN, Robert PRELESNIK, Tomaž ILEŠIČ, Matija TESTEN

Odvetniška družba Rojs, Peljhan, Prelesnik & partnerji o.p., d.o.o., Tivolska cesta 48, p.p. 539, 1000 Ljubljana, Slovenija

Tel.: +386 1 23 06 750, Fax: +386 1 43 25 123, E-mail: info@rppp.si, www.rppp.si

Vpisana v sodni register Okrožnega sodišča v Ljubljani, št. vl. 1/31396/00, osnovni kapital: 10 000,00 EUR, davčna št.: SI86830708, matična št.: 1362917000, trans. rač. št.: 27000-0000169831 pri Factor banka d.d., IBAN: SI56 27000-0000169831, SWIFT: FCTBSI2X

Pravno mnenje je omejeno na vprašanja slovenskega prava, ki velja na dan izdelave tega dokumenta, ter je omejeno izključno na zadeve, ki so v njem navedene. Pripravljeno je izključno za uporabo družbe V&D Zlato. Ta dokument ne vsebuje nobenega davčnega nasveta ali davčnih implikacij, ki bi ali bi lahko nastale v zvezi s posameznimi možnostmi oziroma transakcijami, ki so predstavljene v tem mnenju.

I. Dejansko stanje

Družba V&D Zlato za stranke¹ po njihovem naročilu in na podlagi sklenjene Pogodbe o nakupu plemenitih kovin kupuje investicijsko zlato in ga za stranke tudi hrani. Nakup in hramba investicijskega zlata za vsako posamično stranko je razviden tudi iz poslovnih knjig družbe V&D Zlato. Družba V&D Zlato namreč vsak posamičen mesečni nakup investicijskega zlata za določeno stranko v svojih poslovnih knjigah razknjiži - to pomeni, da družba V&D Zlato stranki izda račun iz katerega je razvidno, da je določena stranka kupila točno določeno količino investicijskega zlata, ki ostane v hrambi pri družbi V&D Zlato, kakor tudi stanje že hranjenega investicijskega zlata.

Nakup in hrambo investicijskega zlata ureja tudi Pogodba o nakup plemenitih kovin, ki jo družba V&D Zlato sklene s posamezno stranko pred pričetkom poslovnega sodelovanja. V relevantnem delu prvega in tretjega odstavka 3.12 člena Splošnih pogojev poslovanja družbe V&D Zlato (SPVN-01), ki so sestavni del naročila o večkratnem nakupu investicijskega zlata, katero družba V&D Zlato kot prodajalec sklepa s posameznimi kupci (strankami) je določeno:

»3.12 Hramba: V primeru večkratnega (mesečnega) nakupa družba V&D hrani plemenite kovine, kupljene preko večkratnega (mesečnega) nakupa, V&D ZLATO v svojem imenu za račun stranke v varovanih trezorjih priznane slovenske banke. Trezorji so dodatno zavarovani z zavarovalno vsoto pri zavarovalnici, ki ustreza vrednosti hranjenih plemenitih kovin v trezorju. Dostop do trezorja je omogočen izključno pooblaščenim osebam družbe V&D. Družba V&D stranki v času obdobja večkratnega (mesečnega) nakupa stranki zaračuna storitev hrambe plemenitih kovin v skladu s temi splošnimi pogoji in po vsakokrat veljavnem ceniku storitev V&D.....

¹ S strankami so tako mišljeni kupci, ki imajo z družbo V&D Zlato sklenjeno Pogodbo o nakupu plemenitih kovin za večkratni nakup investicijskega zlata (takšno Pogodbo o nakupu plemenitih kovin sestavljajo naročilo za večkratni nakup investicijskega zlata št. PKVN _____ in splošni pogoji poslovanja družbe V&D Zlato (SPVN-01), kot tudi kupci, ki imajo z družbo V&D Zlato sklenjeno Pogodbo o enkratnem nakupu plemenitih kovin ter sklenjen Aneks k tej pogodbi, ki vsebuje določila o hrambi kupljenega investicijskega zlata (takšno Pogodbo o nakupu plemenitih kovin sestavljajo naročilo za enkratni nakup investicijskega zlata št. PKEN _____, splošni pogoji poslovanja družbe V&D Zlato (SPEN-01) in Aneks k pogodbi o nakupu plemenitih kovin PKEN_____).

.....

Pogodba o hrambi je sklenjena z dejanskim pričetkom hranjenja, to je po prvem nakupu plemenitih kovin. Hramba plemenitih kovin se izvaja izključno z navedbo teže v gramih in/ali unčah in osebnimi podatki stranke (priimek in ime, naslov, EMŠO in/ali davčna številka). Upravljanje s plemenitimi kovinami s strani V&D je omejeno izključno na hrambo teh kovin. Stranka je izključen lastnik shranjenih plemenitih kovin, v ustreznem razmerju glede na skupno hranjene kovine v predmetnem skupinskem trezorju. Stranka lahko v kateremkoli trenutku in s takojšnjim učinkom pisno prekine pogodbo o hrambi plemenitih kovin izključno s prekinitvijo pogodbe večkratnega nakupa in zahteva dostavo svojih kovin ob plačilu ustreznih stroškov hrambe ter dostavnih stroškov v skladu z vsakokrat veljavnim cenikom specializirane dostavne službe za vrednostne pošiljke z osebno vročitvijo, povratnico in plačilom poštnih stroškov. Prekinitev pogodbe o hrambi plemenitih kovin pomeni prekinitev pogodbe o večkratnem (mesečnem) nakupu.»

Podobno določilo je vsebovano tudi v 3. In 6. členu Aneksa k Pogodbi o nakupu plemenitih kovin PKEN____, ki ureja hrambo investicijskega zlata za kupce, ki so pri družbi V&D kupili investicijsko zlato po naročilu o enkratnem nakupu investicijskega zlata, poleg tega pa so z družbo V&D Zlato sklenili še Aneks, ki ureja hrambo kupljenega investicijskega zlata. Citirani 3 in 6. člen aneksa določata:

»3. člen

Hramba plemenitih kovin

V primeru nakupa družba V&D hrani kupljene plemenite kovine v svojem imenu in za račun stranke v varovanih trezorjih priznane slovenske banke. Trezorji so dodatno zavarovani za zavarovalno vsoto pri zavarovalnici, ki ustreza vrednosti hranjenih plemenitih kovin v trezorju. Dostop do trezorja je omogočen izključno pooblaščenim osebam družbe V&D.

.....

6. člen

Trajanje hrambe

Pogodba o hrambi je sklenjena z dejanskim pričetkom hranjenja, to je po prvem nakupu plemenitih kovin. Hramba plemenitih kovin se izvaja izključno z navedbo teže v gramih in/ali unčah in osebnimi podatki stranke (priimek in ime, naslov,

EMŠO in/ali davčna številka). Upravljanje s plemenitimi kovinami s strani V&D je omejeno izključno na hrambo teh kovin. Stranka je izključen lastnik shranjenih plemenitih kovin, v ustreznem razmerju glede na skupno hranjene kovine v predmetnem skupinskem trezorju.«

Zanima vas položaj strank, kupcev plemenitih kovin od družbe V&D Zlato, ki imajo kupljeno blago shranjeno pri družbi V&D Zlato, v primeru, da družba V&D Zlato postane insolventna (i.e. se nad njo prične postopek stečaja ali prisilne poravnave).

II. Položaj kupcev, ki imajo zlato v hrambi

- Ureditev hrambe v slovenskem pravu

Pogodba o nakupu plemenitih kovin je po svoji pravni naravi mešana pogodba,² vsebuje namreč značilnosti prodajne in shranjevalne pogodbe. V delu, ki se nanaša na hrambo (členi 3.12 do 3.14) ima Pogodba o nakupu plemenitih kovin značilnosti shranjevalne pogodbe.

Shranjevalna pogodba je pogodba, s katero se ena stranka - shranjevalec (družba V&D Zlato) zaveže drugi stranki - položniku (kupcu po Pogodbi o nakupu plemenitih kovin), da bo določeno tujo stvar (kupljene plemenite kovine) hranila določen čas (729. člen Obligacijskega zakonika, v nadaljevanju »OZ«).

Že iz definicije shranjevalne pogodbe tako izhaja, da ostane položnik (v konkretnem primeru je to stranka, ki kupi plemenite kovine po Pogodbi o nakupu plemenitih kovin) **lastnik v hrambo dane stvari tudi ves čas hrambe**, lastninska pravica nad shranjevanim blagom namreč ne preide na shranjevalca (enako določa tudi tretji odstavek člena 3.12 splošnih pogojev poslovanja družbe V&D Zlato). Tudi iz poslovnih knjig družbe V&D Zlato izhaja, da je hranjeno investicijsko zlato posameznih strank (v količini, ki je natančno določena za posamezno stranko) ves čas hrambe pri družbi V&D Zlato v lasti strank in ne spada v premoženje družbe V&D Zlato.

² V teoriji se z izrazom mešani posel ali mešana pogodba označuje pravno razmerje, ki ga ni mogoče podrediti pod en sam zakonsko urejen pogodbeni tip, ampak se pravice in obveznosti strank iz takšnega razmerja presojujejo po dveh ali več zakonsko urejenih pogodbenih tipih in sicer tako, da se pravila katerega od zakonsko urejenih pogodbenih tipov ne uporabljajo v celoti. Pri posameznem vprašanju iz pogodbenega razmerja se presodi, pravila katerega pogodbenega tipa se bodo uporabila. (V. Kranjc, v Obligacijski zakonik (OZ) s komentarjem, 4. Knjiga, 2004, str. 729).

Namen shranjevalne pogodbe ni, da bi shranjevalec pridobil lastninsko ali drugo stvarno pravico na stvari. Po prejemu stvari v hrambo je shranjevalec le posestnik stvari. Natančneje shranjevalec je *neposredni posestnik*, saj ima neposredno dejansko oblast nad stvarjo in *nelastniški posestnik*, saj ima stvar v posesti brez volje imeti jo za svojo in priznava višjo pravno oblast posrednega posestnika (v danem primeru kupca po Pogodbi o nakupu plemenitih kovin).³

Shranjevalec (družba V&D Zlato) je dolžna hraniti v hrambo dano investicijsko zlato, kot dober gospodarstvenik oziroma kot dober gospodar (731. člen OZ) in ni upravičena uporabljati stvari, ki ji je dana v hrambo (733. člen OZ). Shranjevalec je dolžan vrniti stvari brž, ko jo položnik zahteva (735. člen OZ), pri čemer ima shranjevalec pravico zahtevati plačilo za hrambo, če je bilo slednje dogovorjeno (737. člen OZ) ter tudi povračilo morebitnih stroškov, ki jih je imel s hrambo (736. člen OZ).

- Varstvo upnikov z lastninsko pravico na določeni stvari, ki je v posesti insolventnega dolžnika

Ob dejstvu, da izhaja lastninska pravica shranjevalcev (stranke družbe V&D Zlato, ki imajo sklenjeno Pogodbo o nakupu plemenitih kovin) nad shranjenim investicijskim zlatom pri družbi V&D Zlato, že iz poslovnih knjig družbe V&D Zlato, njihovo, v hrambo dano, investicijsko zlato, tudi v primeru insolventnosti⁴ družbe V&D Zlato (torej v primeru, ko bi se nad družbo V&D Zlato pričel postopek prisilne poravnave ali postopek stečaja) ne bi štelo za premoženje družbe V&D Zlato.

Četudi pa družba V&D Zlato ne bi poslovala na opisani način in iz poslovnih knjig družbe ne bi izhajalo, da investicijsko zlato, ki je v hrambi pri družbi in je last določene stranke, ni ločeno od ostalega premoženja družbe V&D Zlato, so shranjevalci (t.j. stranke, ki imajo pri družbi V&D Zlato investicijsko zlato v hrambi) varovani že na podlagi samega zakona. Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (v nadaljevanju: »ZFPPIPP«) namreč določa, da imajo lastniki določene stvari, ki je v posesti dolžnika, ki postane insolventen, priznana izločitveno pravico.

Položaj, pri katerem obstaja izločitvena pravica in vsebina izločitvene pravice (izločitvenega zahtevka) sta odvisna od vrste premoženja (premoženjske pravice), ki je

³ Kranjc V. v Obligacijski zakonik (OZ) s komentarjem, 4. knjiga, 2004, str. 100.

⁴ Položaj insolventnosti je predpostavka (razlog) za začetek obeh vrst postopkov zaradi insolventnosti (postopka prisilne poravnave in postopka stečaja). Po prvem odstavku 14. člena ZFPPIPP je insolventnost (finančni) položaj dolžnika, ki lahko nastane pri trajnejši nelikvidnosti dolžnika (podrobneje, glej 1. točko 1. odstavka 14. člena ZFPPIPP) ali dolgoročni plačilni nesposobnosti dolžnika (podrobneje, glej 1. točko in 2. točko 1. odstavka 14. člena ZFPPIPP).

predmet izločitvene pravice. Investicijsko zlato, ki je v hrambi pri družbi V&D Zlato je premičnina. Za premične stvari sicer velja domneva, da je njen lastnik tisti, ki ima premično stvar v svoji posesti. Če ima posamezna oseba v posesti tujo stvar, ima njen lastnik po prvem odstavku 92. člena Stvarnopravnega zakonika pravico od te osebe zahtevati, da mu jo vrne. Zato je izločitvena pravica skladno s 22. členom ZFPPIPP pravica lastnika ali imetnika druge premoženjske pravice, da iz stečajne mase izloči premoženje, ki pripada stečajnemu dolžniku.

Kupec (lastnik) investicijskega zlata, ki je v hrambi pri družbi V&D Zlato ima v primeru insolventnosti shranjevalca - družbe V&D Zlato (v primeru, da že iz samega poslovanja družbe V&D Zlato ne bi izhajalo, da je kupljeno in shranjeno investicijsko zlato posameznih strank, ločeno od premoženja družbe V&D Zlato), položaj izločitvenega upnika, kar pomeni, da ima izločitveno pravico, s katero lahko zahteva da mu insolventni dolžnik (shranjevalec) izroči premično stvar (shranjene plemenite kovine), ki so v njegovi posesti.

III. Zaključno

Glede na vse navedeno zaključujemo, da kupci plemenitih kovin, ki imajo blago shranjeno pri družbi V&D Zlato, tudi v primeru morebitne insolventnosti shranjevalca družbe V&D Zlato ostanejo lastniki svojega blaga, ki je v hrambi. Shranjeno blago namreč tudi v primeru insolventnosti shranjevalca ne preide v premoženje shranjevalca, kar izhaja že iz poslovnih knjig družbe V&D Zlato.

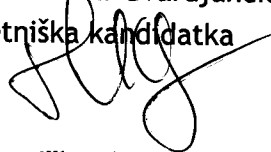
Strankam družbe V&D Zlato, ki imajo pri slednji kupljeno investicijsko zlato v hrambi, pa je pravno varstvo, v primeru insolventnosti družbe V&D Zlato, zagotovljeno tudi v primeru, če družba V&D Zlato ne bi poslovala na predhodno opisani način. Že po samem zakonu (ZFPPIPP), bi namreč, v primeru začetka stečajnega postopka ali postopka prisilne poravnave nad shranjevalcem (družbo V&D Zlato), kupci investicijskega zlata, ki imajo kupljeno blago v hrambi pri shranjevalcu, ki je postal insolventen, pridobili položaj izločitvenega upnika in bi lahko uveljavljali svojo izločitveno pravico, kar pomeni, da bi z izločitvenim zahtevkom zahtevali izročitev svojega, v hrambo danega investicijskega zlata iz premoženja insolventnega shranjevalca.

Za vsa morebitna vprašanja in pojasnila smo vam z veseljem na razpolago.

S spoštovanjem,

odvetnik Grega Peljhan
partner

mag. Minu A. Gvardjančič
odvetniška kandidatka

Odvetniška družba Rojs, Peljhan, Prelesnik & partnerji, o.p., d.o.o.

◆
**ROJS, PELJHAN, PRELESNIK
& PARTNERJI**

Odvetniška družba
Rojs, Peljhan, Prelesnik & partnerji o.p., d.o.o.,
Tivolska cesta 48, 1000 Ljubljana